

Datum: 12.04.2021

Številka: 2/21 EKO B,C, OJP

Spoštovani!

Zahvaljujemo se Vam za posredovano najavo sprememb za leto 2021, ki je pomembno izhodišče za redne letne kontrole, s katerimi smo že začeli.

V tem obvestilu vas želimo seznaniti s spremembo zakonodaje, našimi podpogodbniki, kontrolorji, ki bodo v letošnjem letu izvajali kontrole, najpogostejšimi kršitvami v lanskem letu ter drugimi pomembnimi informacijami.

1. SPREMEMBA ZAKONODAJE

Na ravni Evropske Unije še naprej potekajo intenzivne priprave v povezavi z novo zakonodajo s področja ekološkega kmetijstva, ki bo stopila v veljavo 1.1.2022. O vseh spremembah in novostih vas bomo sproti obveščali, zato vas vabimo, da redno spremljate našo prenovljeno spletno stran.

- a.) Objavljena je bila Izvedbena Uredba Komisije (EU) 2021/181 z dne 15. februarja 2021 o spremembi Uredbe (ES) št. 889/2008 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov glede ekološke pridelave, označevanja in nadzora.

Ker na trgu Unije ni dovolj ekološko vzrejenih kokoši za prirejo jajc ter zadostnih količin ekološke beljakovinske krme vezano na 42. in 43. člen Uredbe ES št. 889/2008 izvedbena Uredba Komisije (EU) 2021/181 podaljšuje dve izjemi do 31. decembra 2021 in sicer:

- da se lahko v enoto za ekološko rejo živali pripeljejo neekološko vzrejene kokoši za prirejo jajc, ki niso starejše od 18 tednov ter
- da se lahko uporabi največ 5 % neekološke beljakovinske krme za prehrano prašičev in perutnine, če kmetje ne uspejo dobiti beljakovinske krme izključno iz ekološke pridelave.

Spremenjene so tudi priloge V in VIII Uredbe (ES) št. 889/2008 in sicer dodane so naslednje snovi, ki so skladne s cilji in načeli ekološke pridelave:

- „monoamonijev fosfat (amonijev dihidrogen ortofosfat)“, ki se uporablja kot mineralna krmna mešanica, vendar samo pri ekološkem ribogojstvu;
- „natrijev alginat“, ki se uporablja kot aditiv za tvorbo kože pri klobasah na osnovi mesa,
- „kalcijev klorid“, ki se uporablja kot pomožno sredstvo za tvorbo kože pri klobasah na osnovi mesa, in „aktivni ogljik“, ki se uporablja kot pomožno sredstvo za živila živalskega izvora.

- b.) Dne 17. decembra je bila objavljena Izvedbena Uredba Komisije (EU) 2020/2196 o spremembi Uredbe (ES) št. 1235/2008 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 v zvezi z ureditvami za uvoz ekoloških proizvodov iz tretjih držav. Celotno Uredbo najdete na spletni povezavi:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=celex%3A32020R2196>

Pomembna za certifikacijske organe in posredno za vas izvajalce, je tudi izdaja Uredbe o izvajanju uredbe (EU) o uradnem nadzoru in drugih uradnih dejavnostih na področju živil, krme, zdravja in dobrobiti živali ter zdravja rastlin in fitofarmaceutskih sredstev (Uradni list RS, št. 129/20) z dne 26.09.2020, ki izvedbo kontrol ter vzorčenj certifikacijskih organov umešča v sklop uradnega nadzora. Zahteve uredbe oz. vpliv na spremembe pri izvajanju kontrol ter vzorčenj, se po uskladitvi s pristojnim organom vključuje v naš dokument 1.80doc - Pravila postopka certificiranja, zato prosimo, da dokument redno spremljate na naši spletni strani. O pomembnejših spremembah boste tudi dodatno obveščeni.

2. UVOZ IZ ZDRUŽENEGA KRALJESTVA

S 1.1.2021 Združeno kraljestvo (ZK) ni več del enotnega evropskega trga in carinske unije, posledično gre pri prometu ekoloških proizvodov za uvoz iz tretje države, zakonodajno opredeljen v Uredbi ES št. 1235/2008, zato je potrebno pravočasno urediti carinske formalnosti. NŽD najprej izvede spremembo v registraciji NŽD pri UVHVVR, nato na podlagi certificirane ekološke

dejavnosti uredi uporabniški račun v aplikaciji TRACES NT pri MKGP (ga. Maja Žibert). **Ekološke proizvode z otvoritvijo COI (ustrezno elektronsko potrdilo) v TRACES NT obvezno prijavi izvoznik iz ZK v povezavi z nadzornim organom**, kjer priloži tudi zahtevana dokazila. V skladu z obvestilom UVHVVR, pošiljka brez priloženega COI, kot tudi nepravilno prijavljena na vstopni točki s strani špediterja (šifra C644), **ne more biti obravnavana oz. potrjena za sprostitev na trg evropske unije s strani carinskega organa kot ekološki proizvod**. V skladu z Uredbo RS o ukrepih v primeru nepravilnosti in kršitev v ekološkem kmetovanju št. 96/2014 se uvoz ekoloških proizvodov brez potrdila COI šteje kot VK (večja kršitev), ki ima za posledico odstranitev ekoloških oznak oz. trženje brez sklicevanja na ekološki status (kot konvencionalne).

Vse izvajalce pozivamo, da se pred prvim uvozom iz ZK dobro informirate v izogib neželenim posledicam izgube ekološkega statusa uvoženih proizvodov.

Prilagamo nekaj povezav za dodatna pojasnila oz. ureditev področja:

<https://www.gov.si/zbirke/storitve/vloga-za-registracijo-zivilskega-obrata>

https://www.fu.gov.si/drugo/posebna_podrocja/izstop_zdruzenega_kraljestva_iz_evropske_unije_b_rexit/#c8414

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/brexit_files/info_site/notice-to-stakeholders-brexit-organic-products.pdf

Dodatno je FURS pripravil brošuro z vprašanji in odgovori BREXIT, kjer najdete tudi odgovor glede uvoza ekoloških proizvodov (točka 21) in jo prilagamo obvestilu.

Izvajalce prosimo, da nas o vseh uvozih obdobjno obveščate, obvezno najmanj 15 dni pred prvimi uvozi ter takoj v primeru, da CU ni sprostil certificiranih proizvodov kot ekološke oz. špediter ni pravilno prijavil ekoloških proizvodov (šifra C644).

V primeru nejasnosti se lahko obrnete tudi na nas, da stopimo v stik s pristojnimi organi (UVHVVR, FURS oz. carinski organ).

3. PODPOGODBENIKI IKC UM V LETU 2021

V letu 2021 bodo za potrebe IKC UM izvajali analize naslednji akreditirani laboratoriji:

- NLZOH- Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano,
- KGZS – Zavod Maribor,
- NIB- Nacionalni inštitut za biologijo,
- KIS – Kmetijski inštitut Slovenije,
- Ages.

V primeru, da se s katerim od izbranih laboratorijev ne strinjate, lahko v roku 15 dni od prejema tega obvestila, svoje nestrinjanje z obrazložitvijo posredujete v pisni obliki, ki jo pošljete na naš naslov.

4. KONTROLORJI IN IZVEDBA NADZORNIH AKTIVNOSTI V LETU 2021

V tem letu vas bo obiskal eden naših usposobljenih kontrolorjev:

dr. Jernej Prišenk, Rok Kuzman in Katja Sabolič.

V primeru nestrinjanja s katerim od kontrolorjev, nam v roku 15 dni od prejema tega obvestila, svoje nestrinjanje z obrazložitvijo izrazite v pisni pritožbi, ki jo pošljete na naš naslov.

Izvajanje kontrolnih pregledov je že v teku.

Kot vsako leto, vas tudi letos pozivamo, da nam vse morebitne spremembe pravočasno sporočate, da se lahko ustrezno organiziramo z izvedbami kontrol. Prav tako vas pozivamo, da preverite nadaljnje ukrepe iz preteklih kontrol / certificiranj in posredujete v ukrepih navedena dokazila. **Poleg tega vas prosimo za celovite informacije o vseh fazah vaših predelovalnih oz. delovnih postopkov, ki so vključeni v ekološko dejavnost, kot tudi vseh odgovornih osebah.**

Pozivamo vas tudi, da **morebitne spremembe dejavnosti ustrezno prijavite pri pristojnem organu (UVHVVR) ter uskladite iz naslova spremembe tudi vašo interno dokumentacijo** (HACCP, diagram poteka dejavnost, načrt obrata, dokument z aktualiziranimi praktičnimi ter preventivnimi ukrepi za obvladovanje tveganj mešanja, zamenjave in kontaminacije...).

Pomemben del kontrole predstavlja pregled obsega dejavnosti oz. proizvodov prijavljenih v certificiranje. Skrb za aktualizirane sezname je naloga izvajalca, zato vas ponovno prosimo, da se zavedate svoje odgovornosti in redno vzdržujete jasen ter natančen obseg dejavnosti in proizvodov. V sezname ne pozabite vključiti vseh širitev in oženj.

5. NESKLADJA/KRŠITVE V PRETEKLEM LETU

V izogib ponavljajočim se kršitvam, v nadaljevanju navajamo najpogostejše kršitve ugotovljene ob izvedbah kontrol v preteklem letu.

Največ neskladij oz. kršitev se je nanašalo na:

- neustrezno/nezadostno oz. pomanjkljivo označevanje, ki so pričakovano pretežno povezane z označevanjem v spletnih trgovinah. Kot že navedeno v predhodnih obvestilih, zaradi neobstoja ustreznih normativnih dokumentov ni povsem jasno kaj je obvezna zahteva pri označevanju ekoloških proizvodov. Prizadevali si bomo, da vsaj na nacionalni ravni pridemo do potrebne gotovosti glede zadostnosti oz. skladnosti,
- prijavna oz. nadzorna dokumentacija ni popolna (Uredba ES št. 834/07- 26,63,68),
- ne osveženi sezname certificiranih proizvodov, ki so predmet prijave oz. nadzora, ki niso usklajeni z dinamiko prometa oz. sprememb obsega,
- ne obveščanje oz. nepravočasno obveščanje sprememb (Uredba ES št. 889/08-63, 64),
- dokumenti o ukrepih za preprečevanje mešanja, zamenjave in kontaminacije z neekološkimi sestavinami oz. o obvladovanju tveganj ekološke dejavnosti niso aktualizirani in prilagojeni spremembam dejavnosti (Uredba ES št. 889/08- 26,63).

Kot pomoč pri uporabi evropskega logotipa- lahko uporabite spletno stran evropske komisije: https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/farming/organic-farming/organic-logo_sl

5. PLAČILA/CENIK

Obveščamo Vas, da cene storitev postopka certificiranja ekološkega kmetijstva predelave hrane, krme in OJP ostajajo v letu 2021 nespremenjene.

Če še niste poravnali obveznosti plačil za leto 2020 vas vljudno prosimo, da to storite v najkrajšem možnem času.

6. PREKINITEV POGODBE / ODPSTOP

V izogib nepravilnemu razumevanju odstopa od pogodbe postopka certificiranja, vas želimo spomniti na pogoje prekinitve pogodbe, ki so zapisani v internem dokumentu 1.80doc - Pravila postopka certificiranja (dostopna na naši spletni strani), glede rokov prekinitve in finančnih posledic. **Za odstop je potrebna pisna odstopna izjava (na predpisanem obrazcu IKC UM).** V izjavi o odstopu od pogodbe, ki jo posredujemo na vašo zahtevo, so jasno navedeni pogoji odstopa oz. regresijski stroški v primeru odstopa tekom različnih obdobj koledarskega leta.

V primeru, da stranka pisno obvesti IKC UM o prekinitvi pogodbe in kontrolor še ni prišel na lokacijo stranke, se zaračunajo stroški v skladu z interim dokumentom 1.80.doc - Pravila postopka certificiranja. V primeru, da stranka pisno obvesti IKC UM o prekinitvi pogodbe, redna letna kontrola pa je pri stranki že bila izvedena (**velja za vse sheme IKC UM**), je stranka obvezana plačati celoten strošek kontrole ne glede na datum odstopa

7. INFORMACIJE

Za druge potrebne informacije v zvezi s postopki kontrole in certificiranja pokličite v našo pisarno, kjer smo dosegljivi na direktnih telefonskih številkah **02 / 613 08 31** in **02 / 613 08 32** vsak delovnik od **9.00** do **11.00** in od **12.00** do **14.00** ure. Sodelavki na shemi ekološkega kmetijstva predelava hrane in krme sva dosegljivi tudi na mobilnih službenih številkah:

Nives A. Kričaj koordinatorka: 070 553 429 (nives.adamic-kricaj@ikc-um.si)

Katja Sabolič: 070 553 428 (katja.sabolic@ikc-um.si)

Pripravili:

Katja Sabolič, vodja certifikacijske enote ekološkega kmetijstva-predelava

Nives A. Kričaj, koordinatorka certifikacijske enote ekološkega kmetijstva-predelava

